

לרכזים חברתיים שלום רב,

יום הזיכרון לחללי צה"ל ולנפגעי פעולות האיבה הוא יום שבו העצב והשמחה שלובים יחדיו. זהו יום מאתגר עבורנו, אנשי החינוך, שכן אנו נדרשים לתווך לילדים צעירים את הקשר העוצמתי בין העצב על הנופלים על הגנת המולדת והשמירה על תושביה, לבין השמחה על היותנו עם חזק וגאה החי בביטחון במולדתו. עם עתיר הישגים המתאפשרים, בין היתר, בזכות צבא ההגנה לישראל וכוחות הביטחון. עלינו להעביר את המסרים באופן רגיש ומכבד, על מנת לעורר בקרב הילדים תחושות של כבוד למדינה ולחייליה, וגאווה על השתייכותנו למדינה.

בעלון זה, ריכזנו עבורכם מספר הצעות לשיח חברתי ערכי בנושא יום הזיכרון ויום העצמאות:

יום הזיכרון – המרכזייה החינוכית

מערך שיעור – בין הצלצולים

אוסף שירים ליום הזיכרון

ההחמצה / יאיר לפיד

הורדת הדגל

יצירות ספרותיות בזיקה לערך הכבוד – מפתח הל"ב בחודש אייר

תנו לגדול בשקט / שלומי שבת – מילים

תנו לגדול בשקט / שלומי שבת – מנגינה

קטעים לטקס יום הזיכרון

הצעה לטקס יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ונפגעי פעולות האיבה תש"פ

שירים ליום הזיכרון

פנים יום זיכרון – מערכי שיעור בזום

מה אני לוקח איתי מיום הזיכרון

שירים להשמעה

קטעי קריאה - אתר יזכור

מבצע יונתן שלב אחר שלב

קטעים לטקס יום הזיכרון – הצופים

יום הוקרה לפצועי מערכות ישראל ולנפגעי פעולות האיבה

פורטל עובדי הוראה – מרחב פדגוגי – יום הזיכרון

בריינפופ - יום הזיכרון של שי

באלי – יום הזיכרון לשכבות הנמוכות

פורטל עובדי הוראה – מרחב פדגוגי – יום העצמאות

פורטל עובדי הוראה – מרחב פדגוגי – ישראל חוגגת

מורה בפיג'מה – יום העצמאות לשכבות הנמוכות

מפתח הל"ב – חודש אייר – מערכי שיעור מומלצים

יום העצמאות – אתר אמ"ת

הכרזת המדינה – דוד בן גוריון

עצמאות משפחתי – לב לדעת + חמ"ד

בריינפופ – יום העצמאות

כבוד במשפחה

פרפר נחמד ליום העצמאות – חמישים שנה למדינה

יום העצמאות למדינה - אתר גלים

יום הזיכרון לחללי צהל - בין הצלולים - מטח

חגים וימים מיוחדים - גלים

יום הולדת למדינה – לאה נאור

הללויה – שיר + פעילות

כשמדינה גדלה בשנה

איך נוצר סמל המדינה?

אומרים ישנה ארץ – סמלים לאומיים

נספחים

נספח 1 – הדלקת משואות + שאלות

נספח 2 – אוסף פעילויות להפעלה בכיתות סביב הערך כבוד- אייר

נספח 3 – חוגגים עצמאות בסימן הצלחות וערכים

נספח 4 – ההכרזה על הקמת מדינת ישראל

נספח 5 – דוגמה 1 לטקס יום הזיכרון

נספח 6 – דוגמה 2 לטקס יום הזיכרון

נספח 7 – דוגמה 3 לטקס יום הזיכרון

הדלקת משואות + שאלות

קישור 1: הדלקת משואה – שלמה ארצי

קישור 2: הדלקת משואה – אבשלום קור

קישור 3: הדלקת משואה – גיל שלמה נערה מעוטף עזה

צפו בסרטונים המצורפים בקישורים וענו על השאלות הבאות:

1. חפשו במילון/מילון אינטרנטי מה הפירוש למילה משואה.
2. מדוע לדעתכם ישנו מנהג להדליק משואות בערב יום העצמאות?
בתשובתכם התייחסו: מה המנהג מסמל? מה מטרתו?
3. למה לדעתכם האנשים בהם צפיתם בסרטונים נבחרו להדליק משואה ביום העצמאות?
פרטו על כל מדליק משואה בנפרד

אוסף פעילויות להפעלה בכיתות סביב הערך כבוד- אייר

שרשרת הכבוד

כל תלמיד כותב על דף את המעשים המכבדים שעשה בכיתה או בבית הספר ומאייר את הדף. ניתן להציג את התוצרים באמצעות המערכת ללמידה מרחוק.

מילה של כבוד

כל תלמיד יכתוב בפתק התנהגות מכבדת שזיהה אצל חבריו. ניתן להציג את הפתקים באמצעות המערכת ללמידה מרחוק.

חלוקת מדליה של כבוד וירטואלית

התלמידים יעניקו לחבריהם "מדליה וירטואלית" תוך ציון ההנהגות המכבדות.

כבוד למדינה

כל ילד יעצב דגל ישראל אישי ויכתוב בו: הישג של המדינה, הצלחה של המדינה, מקום או אירוע המעוררים תחושת גאווה. ניתן להציג את התוצרים באמצעות המערכת ללמידה מרחוק.

מהי מדינה? מראות, קולות, ריחות ורגשות

1. קראו את הטקסט

יום הולדת למדינת ישראל,
ואני חושב לעצמי ושואל:
מהי מדינה?

האם המדינה היא מה שניתן בה לראות?
כמו: נחלים, ים, מדבר, גבעות,
בית, שביל, מגרש משחקים,
דשא ירוק או חנות ממתקים?

האם המדינה היא מה שניתן בה לשמוע?
כמו: ציוץ ציפורים, צופר אופנוע,
שיר ישראלי, מוסיקה לריקודים,
כלב נובח או צחוק של ילדים?

האם המדינה היא מה שניתן בה להריח?
כמו: גשם ראשון, פלח אבטיח,
צבע טרי, פרחים בגינה,
בשר "על האש" או עוגה מוכנה?

ואולי, בעצם המדינה היא מה שכל הילדים והאנשים
שהמדינה הזאת שלהם, כלפיה מרגישים?
(נכתב באגף לחינוך יסודי)

2. נקודות לדין

- ציינו את הדברים שניתן, לפי השיר, לראות, לשמוע ולהריח במדינה
- תארו אילו מראות, קולות וריחות הם "מדינת ישראל" בשבילכם.
- שתפו את המליאה ברגשות שאתם חשים כלפי מדינת ישראל.
- שתפו את המליאה במחשבות ב, משאלות ובתפילות שלכם בקשר למדינת ישראל.

ההכרזה על הקמת מדינת ישראל

ביום ה' באדר תש"ח (14 במאי 1948) הכריז דוד בן-גוריון
במועצת העם על הקמת מדינת היהודים אשר תקרא ישראל:

"לפיכך נתבנסנו אנו, חברי מועצת העם,
נציגי הישוב העברי והתנועה הציונית, ביום
סיום המנדט הבריטי על ארץ-ישראל, ובתקף
זכותנו הטבעית וההיסטורית ועל יסוד החלטת
עצרת האמות המאחדות אנו מכריזים בזאת על
הקמת מדינה יהודית בארץ ישראל, היא מדינת
ישראל".

(מתוך "מגילת העצמאות")

טקס יום הזיכרון

לצפירת הדומייה לחללי מערכות ישראל ולנפגעי הטרור הקהל מתבקש לעמוד.
הקהל מתבקש לעמוד עד לאחר קריאת ה"יזכור".

יזכור

יזכור עם ישראל, את בניו ובנותיו
אשר חרפו נפשם במאבק על המדינה בדרך,
ואת חיילי צבא ההגנה לישראל,
אשר נפלו במערכות ישראל.
יזכור ישראל ויתברך בזרעו, ויאבל על זיו העלומים,
וחמדת הגבורה וקדושת הרצון ומסירות הנפש,
אשר נספו במערכות הכבודות.
יהיו גיבורי הדרור והניצחון, הנאמנים והאמיצים,
חתומים בלב ישראל לדור דור.

הקהל מתבקש לשבת.

היום יום רביעי, ג' באייר תשע"ט, יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ולנפגעי הטרור.
היום, נאמץ אל ליבנו את המשפחה הגדולה הזאת,
משפחת השכול שכאבה כה רב, ויחד עימם ננצור את זכר יקיריהם שלא ישוּבו עוד.

מי יודע דרך השכול - מאת ליפא אהרוני

מי יודע דרך שכול.
נוחת לפתע, מבקיע את חומת הבית.
חותר מבעד לדלת,
אינו מבחין בין אמא לאבא, בין אח לאחות, בין בת לבן.
משאיר אותם כואבים, דואבים, בודדים.
אין לו מעצורים, אין לו רחמים,
הוא שובר, הוא מכה הוא מצליף.

מי יודע דרך השכול
פורץ בסערה, משבית כל שמחה,
מרבה תהיות, למה, מדוע
אינו נותן מנוח בלילה וביום
גם אם נעלם, ולא נראה יותר
הוא שוכן בחדרי הלב
ואינו יוצא אף פעם, אף פעם
מי יודע דרך השכול.

מי יודע את דרך השכול
הוא צובע את השיער בלבן
מכבה את המאור בעיניים
משאיר קמטים על הפנים,
זורע עצב ויגון, מורט את העצבים.
הוא חודר כליות ולב
מכרסם, פוצע, וכואב.

שיר: מישהו הולך תמיד איתי

איתו/ ארנון לפיד

הכל נותר כאן כשהיה ביום שבו הלכת
הדשא הרמוס ממשחקי אחר הצהריים
ועץ השסק החמוץ, שקצת גבה בינתיים.
ומטפס היערה שעל הקיר, ממשיך להתפרע
ושוב נותן ריחות כאלה שאפשר להשתגע.
ריחות טובים כמו בזמנך,
ורק אתה- אינך.

הכל נותר כאן כשהיה ביום שבו הלכת,
את המרזב שעל הגג עוד לא הספיקו לתקן,
ובקרוב ודאי תשוב התור לבנות בו קן,
ובערבי הקיץ, כשהחבר'ה מתכנסים על המרפסת,
אותה שמחה ורוח שטות פתאום בהם נכנסת,
אותה שמחה כמו בזמנך
אבל אתה- אינך.

וכשאני בתוך כל זה, כואב בי זכרך,
ומבטי נמשך אז אל הבית שהיה ביתך
אל המפתן, עליו זוג נעלי צבא חומות
היו תמיד סימן שאתה כאן, והן אינן
וגם אתה אינך, איתן, איתן.

ריקוד: שלחי אותו/רוני דלומי

ארז שטרק ז"ל נולד בשנת 1975 בקרית אתא. באמצע חודש אוקטובר 1994 התגייס ארז לצה"ל, הוא הספיק לשרת במשך שבעה חודשים בבופור ובמוצב "דלעת"... בערב של יום כ"ח בשבט תשנ"ז (4.2.1997) אירע אסון המסוקים, עת התנגשו שני מסוקי יסעור מעל מושב שאר ישוב. שבעים ושלושה הלוחמים, שעשו דרכם לפעילות מבצעית בלבנון, נהרגו, וביניהם ארז. בן עשרים ואחת היה בנופלו. הובא למנוחת עולמים בחלקה הצבאית בבית העלמין בקרית אתא. הותיר הורים, אח ואחות.

לאחר מותו כתבה אימו:

**אלוהים-
אני רוצה שתשמור עליו,
ותיתן לו כל מה שהוא צריך עכשיו.
ואל תחכה עד שהוא יבקש.
כי הוא לא רגיל לבקש דבר.**

**אבל אתה תשאל מה הוא רוצה הכי הכי,
ואם הוא ישיב לך-
" גלידה, תודה "
אז תן לו מנה גדולה גדולה
עם הרבה הרבה אהבה,
ואמור לו,
שאת זה- אמא שלחה.**

תפילת האימהות ברקע מהנקודה של "אתה תחיה ילד סיוט יעוף ברוח"...

קטע קריאה תוך כדי השיר:

**... אתמול חלמתי שאתה בא, שחזרת אלינו.
איך מתרגלים לחיות עם ילד שאיננו...
מי שזקוק למלחמה שומר אותה בוערת,
אומר שמוכרחים ואין ברירה אחרת.
חיי אדם מול החלטות מלמעלה
עכשיו יושבים פה ואומרים לי "תמשיכי הלאה"
ו"זכור לנצח, את נתת לנו את כל מה שהיה לך"**

**ואז תיגע הקשת באדמה, בגשם הדמעות
חמה ומתעקשת להישמע, תפילת האמהות.**

שיר לארץ

ארצי מולדתי,

אהבתי אותך משחר ילדותי,

שרתי אותך בכל השירים,

ושרתי אותך בכל מאודי.

ולא אהבתי אחרת,

רק אותך ארץ מולדת.

ובני יחידי הלך בדרכי,

ושרתי לו משחר ילדותו

את שירי ארץ מולדתו.

הוא למד, ושר, וספג, ואהב,

ועבד אותך בכל מאודו.

כל רגב שלך הוא כל כך אהב.

אבל את מרוב אהבתך אליו –

לקחת אותו ממני עדי עד.

אכן את אמא מולדת,

אבל אני האמא היולדת,

ואת לקחת את נשמתי,

את אור חיי ואת אהבתי.

רציתי לקטוף פרח קטן

ואמא אמרה לי: "אסור הוא מוגן!"

ובכל העולם יש חוקים: לא לקטוף

פרחים מוגנים.

ואולי אני סתם ילדה קטנה,

שלא יודעת ולא מבינה,

אבל אני חושבת שכל כך מוזר,

שפרחים אסור וחיילים מותר.

משרד החינוך, המינהל הפדגוגי, אגף א לחינוך יסודי, המחלקה לחינוך לחיים בחברה

קטע נגינה:

הצבי ישראל / שמואל ב'

הצבי ישראל על במותיך חלל איך נפלו גיבורים!
אל תגידו בגת, אל תבשרו בחוצות אשקלון,
פן תשמחנה בנות פלישתים, פן תעלזנה בנות הערלים.
הרי בגילבוע אל טל ואל מטר עליכם ושדי תרומות,
כי שם נגאל מגן גיבורים, מגן שאול בלי משיח בשמן.
מדם חללים, מחלב גיבורים, קשת יהונתן לא נשוג אחור
וחרב שאול לא תשוב ריקם.
שאול ויהונתן הנאהבים והנעימים, בחייהם ובמותם לא נפרדו,
מנשרים קלו מאריות גברו.
בנות ישראל אל שאול בכינה, המלבישכם שני עם אדנים,
המעלה עדי זהב על לבושכן.
איך נפלו גיבורים בתוך המלחמה?
יהונתן על במותיך חלל.
צר לי עליך אחי יהונתן, נעמת לי מאד,
נפלאתה אהבתך לי מאהבת נשים.
איך נפלו גיבורים ויאבדו כלי מלחמה!

קטע קריאה על אח

"צחי איטח היה לוחם פלוגת החבלה וההנדסה של גבעתי.
הוא נהרג במוצב הבופור בלבנון, בן 20 היה בנופלו.
אחותו ליהי איטח סיפרה:

אני זוכרת את זה כאילו זה היה אתמול. אני בת 11 וחצי, יום שישי בצהריים. השמש זורחת. הייתי עסוקה במדבקות ובשיעורים, ילדה רגילה, ובעיקר קטנה ותמימה. דפיקות בדלת, עמוס אחי פתח וצעק לאבא שלנו: "אבא, חברים שלך מהצבא באו לבקר. אבא שלי הוא איש צבא, והבית תמיד היה מלא באנשי מדים, אבל הפעם אלה לא היו חברים של אבא שלי. אלה היו חיילי קצין העיר שבאו לומר לנו שצחי נהרג."
אני זוכרת את אימא צועקת כחיה פצועה, מדממת, נשכבת על הרצפה, מסרבת להאמין, ומתחננת בפניהם שיצאו מהבית, שזו בטח טעות, זה לא צחי שלה. היא דיברה איתו בבוקר, והוא אמר לה שהכול בסדר ושלא תדאג. אחותי אתי ואחי עמוס מחובקים ובוכים בקול גדול. ואני? אני הייתי קפואה במקום נוכח הסיטואציה, לא זזתי מילימטר. תחושת אימה ופחד עטפו את כל כולי, רעד בלתי נשלט תוקף את הגוף שלי. כל כך קטנה וכבר השמיים נפלו עליי. נשארתי אחות קטנה בלי אח גדול.
"מאז חלפו 14 שנים של געגוע, 14 שנים שלא ראיתי את אחי צחי הבכור והאהוב. אחי המוזיקאי המוכשר, שנדמה היה שאת מנגינת חייו אי אפשר היה להפסיק. אחי החייכן שהיה ממלא באור כל מקום שאליו היה נכנס. אחי המצחיק והכול כך שמח, כל כך חי, בלתי נתפש שהוא מתחת לאבן שיש קרה."
משנה לשנה זה קשה יותר, הוא חסר יותר, קורים דברים והוא איננו. אחותי התחתנה, יש לי שתי אחייניות. כל החברים שלו הקימו משפחה. וצחי שלנו, הוא יישאר צעיר לנצח".

ריקוד: "אח שלי" משה פרץ

משרד החינוך, המינהל הפדגוגי, אגף א לחינוך יסודי, המחלקה לחינוך לחיים בחברה

בואו נאמין/ חמוטל בן זאב

בואו נאמין כי ביני לביני
וביני לבין כל השאר,
צריך להקשיב לקול הפנימי
למה שחשוב ויקר.

בואו נאמין בקירוב לבבות
שהאושר נמצא בידינו
יש מקום לכולם ונמשיך לקוות
שהטוב הוא כבר כאן ואצלנו.

בואו נאמין בעולם טוב יותר
של כבוד הדדי ושל יחד.
שנקום אל בוקר חדש ואחר
ונחיה בשלום לא עוד פחד.

בואו נאמין בעולם טוב יותר
שאפשר לחיות בו יחד.
נקבל זה את זה, נוותר נתגבר
נחיה בשלום, לא עוד פחד.

בואו נאמין בשיתוף פעולה
שנבין ונפתח את לבנו.
שנקשיב, נתחשב ונישא תפילה
לשלום, לשלום שביננו.

בואו נאמין בעולם טוב יותר
של כבוד הדדי ושל יחד.
שנקום אל בוקר חדש ואחר
ונחיה בשלום לא עוד פחד.

שיר: שיר תקווה/אומני ישראל

לשירת התקווה הקהל מתבקש לעמוד.

שירת התקווה

הקהל מתבקש לשבת

תם טקס יום הזיכרון

טקס יום הזיכרון

צפירה – כל הקהל עומד דום

מנחה - הקהל יעבור לנוח.

קריין – היום ג' באייר תשע"ה, יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל, ללוחמי המחתרות, אנשי צבא הגנה לישראל, כוחות הביטחון ונפגעי הטרור, שמסרו נפשם על הבטחת קיומה של מדינת ישראל.

קריין – זהו יום של כאב לאומי – ציבורי, שבו מתייחד עם ישראל עם זכרם של הנופלים וגבורתם.

מנחה – להורדת הדגל לחצי התורן ולהדלקת המשואה לזכר הנופלים – הקהל מתבקש לעמוד דום.

שני ילדים (הדלקת המשואה והורדת הדגל)

הנחת זר ביה"ס

שלושה ילדים - קריאת "יזכור"

מנחה: - הקהל מתבקש לעבור לנוח.

קריין: אנו מקדישים את יום הזיכרון לזכר 664 חללי מלחמת לבנון הראשונה, במלאת 30 שנה לסיימה.

קריין: אנו ניצבים במצפור אמיר, הנקרא על שמו של חייל צה"ל – סמ"ר אמיר קרא ז"ל, אשר נפל במלחמה זו, כאשר מחבלי ארגון החיזבאללה ביצעו תקיפה קשה לעבר מוצב דלעת שבדרום לבנון.

קריין: שלושה קריינים

השיר: "תחילה בוכים" אברהם חלפי.

תחילה בוכים,

אחר כך הלב מתאבן.

אחר כך זוכרים דבר אחד ויחיד:

את נפילת הבן.

ואין אומרים דבר.

אז מדברים על גשם ועל מה נשמע.

ועל משהו עוד.

ועוד על משהו

והאוזן בין כה לא תשמע.

ושותקים.

וקמים. ושוב.

ויודעים דבר אחד ויחיד: לא ישוב.

קריין: בחמישה ביוני 1982 הממשלה בראשותו של מנחם בגין מאשרת את יציאת צה"ל למבצע "שלום הגליל".

קריין: - הנסיבות שהביאו למבצע היו, התבססות המחבלים לאורך גבולה הצפוני של מדינת ישראל, וכתוצאה מכך הפגזות חוזרות ונשנות על ישובי אצבע הגליל.

קריין: שר הביטחון דאז, אריאל שרון מציע לצאת למלחמה ולא למבצע, על מנת להשמיד את קיני המחבלים המאיימים על אזורינו. הממשלה מסרבת ולכן יוצאים למבצע הנקרא גם בראשי תיבות: מבצע של"ג.

קריין: מטרת המבצע היו רבות, אך העיקר היה הוצאת ישובי הצפון מטווח האש של המחבלים והרחקת המחבלים 40 ק"מ מגבול ישראל.

שיר/קטע נגינה

קריין: - המלחמה שהחלה כמבצע מוגבל, יצאה תוך כדי מהלכה משליטה וארכה שלוש שנים.

קריין: בארץ נוצר לחץ ציבורי רחב, העם נחלק לשני מחנות: מחנה שדגל בהמשך הלחימה, ומחנה שדגל לסיימה וזעק "די לשפיכות הדמים".

קריין: בינואר 1985 ממשלת האחדות מחליטה על נסיגת צה"ל מלבנון בשלבים.

מנחה: להנחת הזר ולשירת התקווה הקהל מתבקש לעמוד דום.

לשירת התקווה הקהל מתבקש לעמוד.

שירת התקווה

הקהל מתבקש לשבת.

תם טקס יום הזיכרון.

נספח 7

דוגמה 3 לטקס יום הזיכרון

מנחה: לקריאת "יזכור", ו"אל מלא רחמים:

הקהל מתבקש לעמוד.

יִזְכֹּר עִם יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנָיו וּבָנוֹתָיו
אֲשֶׁר חָרְפוּ נַפְשָׁם בְּמַאֲבָק עַל הַמְּדִינָה בַּדֶּרֶךְ
וְאֶת חֵילֵי צָבָא-הַהֲגָנָה-לְיִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר נָפְלוּ בְּמִלְחָמוֹת יִשְׂרָאֵל
יִזְכֹּר יִשְׂרָאֵל וַיִּתְבָּרַךְ בְּזַרְעוֹ
וַיֵּאָבֵל עַל זֵיו הָעֲלוּמִים וְחֻמְדַּת הַגְּבוּרָה
וְקִדּוּשַׁת הָרָצוֹן וּמִסִּירוֹת הַנֶּפֶשׁ
אֲשֶׁר נִסְפוּ בְּמַעֲרְכוֹת הַכְּבֹדוֹת
יְהִי גְבוּרֵי הַדְּרוֹר וְהַנְּצַחֹן
הַנְּאֻמָּנִים וְהָאֲמִיצִים
חַתוּמֵי בֵּלֵב יִשְׂרָאֵל לְדוֹר דוֹר.

מנחה: אל מלא רחמים

אל מלא רחמים שוכן במרומים, המצא מנוחה נכונה תחת כנפי השכינה במעלות קדושים וטהורים כזוהר
הרקיע מזהירים את נשמת פלוני בן פלוני, שהלה לעולמו בעבור ש {בן המשפחה} נדב צדקה בעד הזכרת
נשמתו. בגן עדן תהא מנוחתו. לכן בעל הרחמים יסתירהו בסתר כנפיו לעולמים, ויצרור בצרור החיים את
נשמתו. !! הוא נחלתו וינוח בשלום על משכבו, ונאמר אמן:

מנחה: הקהל מתבקש לשבת.

עומדים אנו כאן בערב יום הזיכרון כמידי שנה בשנה וזוכרים....

הזיכרונות אינם משים. הכאב מתעצם ואינו מרפה, הזמן חולף ואינו מקל או מקהה את תחושת האובדן
והחוסר. בקדושה ובעצב מתעטפים אנו להתייחד עם זכרכם, להזכיר את פועלכם, גבורתכם ומסירותכם.

איך הלכתם אחר צו נפשכם להגנת העם והארץ. המציאות בארצנו ממשיכה לגבות מחיר יקר,

גם השנה לא פסח השכול על משפחות רבות מידיי.

אנו משלבים זרוע האחד עם השני במאמץ להמשיך ולתפקד לאחר נפילתכם.

בערב זה נרכין הראש, נמחה דמעה ונתמודד עם חסרונכם.

ונזכור את כולכם, כי חתומים אתם בליבנו מדור לדור....

שלא תדעו עוד צער / אסתר שמיר

מילים ולחן: אסתר שמיר

איך לנחם אותך ארץ אהובה
איך לנחם אם בתוך כאבה
מה אומרים למי שאור חייו נגמר
מה אומרים למי שעולמו נשבר

איך לנחם גם כשאין בי נחמה
רוצה לומר מילה טובה, לא יודעת מה
איך להרגיע את מה שלא ניתן
כשהדמעות זולגות מי יעצור אותן

אולי מחר תופיע קשת בענן
ותשרה חיוך קטן על לחי
אולי מחר יופיע לנו נס קטן
בשמים סוערים מבכי
נתחבק עד שייפתח השער
באהבה גדולה מכולם
הלוואי שלא תדעו עוד צער
שלא תדעו עוד צער לעולם.

איך לאהוב אותך ארץ אהובה
איך לא לאבד את החיוך והתקווה
איך לנחם כאב כל כך גדול
כשנדמה שכבר אמרנו את הכול.

"בן שאיננו"

בן שאיננו – זה הלם תמידי.

בן שאיננו – זה איבוד האמונה ופחד מצמרר

הפחד מפני המכה הבאה העלולה לנחות.

בן שאיננו – זה געגוג אל העבר,

וזה הרבה חברים שרוצים לעזור ואינם מסוגלים לחוש את הכאב.

בן שאיננו – זה לשאת בארנק תמונות שאינן מתחלפות...

ממחטות לחות ותעודת הורה שכול.

בן שאיננו – זה אורח חיים שונה, אבל מאוד קבוע...

אין ספור פרחים ולא לקישוט הבית.

בן שאיננו זה ממחטות נייר מפוזרות ליד המיטה,

זו תיבת דואר מלאה בהודעות אגף השיקום,

הזמנות לעצרות זיכרון, ימי הורים שכולים.. כשבית העלמין- הצבאי הופך בית שני.

בן שאיננו – זו קינאה תמידית בחברים ובסובבים אותך כשילדיהם ממשיכם לפרוח...

בן שאיננו – זה שיתוק מיתרי הקול כשכולם סביבך שרים ושמחים.

בן שאיננו – זה לקנות מתנה לילדים שנשארו ואילו לו להביא תמיד רק פרח.

אבל יותר מכל- **בן שאיננו** זאת זעקה תמידית עם ריקנות גדולה בלב.

הם ישנם

מילים: יוסי גמזו לחן: יוסי ואלד

אלה ששוב לא יהיו.

אלה ששוב לא ניפגוש

אלה שלא יצחקו לעולם

אלה שקמו מול אש

אלה שרצו באש

כל שהיו ואינם, עוד ישנם!

הם ישנם, בליבם של כולם...

הם ישנם ויהיו לעולם,

בחיוך הנפלא,

בצרורות המיקלע,

בשתיקה ובבכי החם...

כמה קצר האביב, כמה שותק המישלט

כמה אילמים השירים למולם,

כל המילים הגדולות, מה הן מול אמא אחת,

אמא אחת של אחד מכולם...

הם ישנם, בליבם של כולם...

הם ישנם ויהיו לעולם,

בחיוך הנפלא,

בצרורות המיקלע,

בשתיקה ובבכי החם...

שום זיכרון לא יסלח, שום שיכחה לא תימחוק

שום אהבה לא תגליד עם הזמן.

אלה שכאן - לא ידעו, שוב, אם לשתוק או לצעוק

רק השתיקות צועקות מעצמן...

- מדליקים נר זוכרים, מניחים זר זוכרים בראש מורכן, בדממה, זוכרים. זוכרים אותם, יקירים, שמסרו נפשם בגבורה על כבוד העם וקדושת הארץ, בקדושת כל אשר למענו כדאי לחיות.

- את הגשם תן רק בעתו

- כבר יבשו עינינו מדמעות

ופינו כבר נותר אילם בלי קול

מה עוד נבקש, אמור, מה עוד-

כמעט ביקשנו לנו את הכול.

כבר כאבנו אלף צלקות,

עמוק בפנים הסתרנו אנחה.

כבר יבשו עינינו מלבכות,

אמור שכבר עמדנו במבחן.

מקהלה מדקלמת את הגשם תן רק בעתו ובאביב פזר לנו פרחים, ותן לה להיות שנית איתו- יותר מזה אנחנו לא צריכים.